

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Pilda luminoasă a Sfântului Ierarh Nicolae

Din nou, Biserica ne aduce aminte în ziua de 6 decembrie de marele Părinte al Bisericii, Sf. Nicolae. Personalitatea sa a intrat atât de adânc în conștiința umanității, încât pomenirea lui aduce bucurie, seninătate și speranță în sufletele oamenilor. De ce oare, este atât de familiar, atât de apropiat, de cald și de plin de farmec spiritual Sfântul Nicolae?

Răspunsul la această întrebare sau răspunsurile la această întrebare conduc la concluzia, că toate aceste trăsături pozitive ale personalității sale se explică prin aceea, că el a fost o figură luminoasă, care a marcat istoria Bisericii și viața de credință și rugăciune a tuturor celor care se simt a fi membri ai Bisericii lui Iisus Hristos și mărturisitori ai Lui.

Mai întâi, câteva repere biografice. Sf. Nicolae s-a născut în anul 270, în localitatea Patara din Lichia, în partea de miazăzi a Asiei Mici. Părinții săi, Teofan și Nona, au fost oameni credincioși, iubitori de Dumnezeu și de Biserică, crescându-l pe Nicolae în duhul învățurii creștine, cu multă iubire față de Dumnezeu și de Biserică. După moartea părinților săi, Nicolae vinde averea moștenită, făcând milostenie, adică ajutând mulți săraci, orfani și văduve. Este bine cunoscută fapta sa de milostenie față de acele trei fete sărace, care nu se puteau mărita, și Sf. Nicolae le-a ajutat cu bani, pentru ca să fie ferite de păcat și să-și poată întemeia o familie. Mai sunt și alte fapte de acest gen, care au avut drept autor pe Sf. Nicolae, dar, care nu a dorit să fie popularizate. Totuși, unele din ele au ajuns la cunoștința publică, sporindu-i faima și dragostea în sufletele oamenilor.

Creștinii din vremea sa, cunoscând calitățile tânărului Nicolae doreau să-l vadă preot sau episcop. El însă, a refuzat, inițial, acest lucru, considerându-se nevrednic de o asemenea mare cinste. În acei ani, s-a întâmplat să moară arhiepiscopul din Mira Lichiei. Credincioșii de acolo și-au îndreptat atunci gândul spre Dumnezeu, rugându-L, ca să le lumineze mintea spre a alege pe cel

mai vrednic pentru această slujire. În urma rugăciunilor, au convenit cu toții, ca cel care va intra în ziua rânduită, primul în biserică să se roage, acela să fie cel ales. Lucrarea lui Dumnezeu a fost în așa fel, încât cel care a intrat în acea zi primul în biserică a fost chiar Sf. Nicolae. Deși, la început nu a dorit să accepte această propunere, la insistențele credincioșilor a acceptat chemarea lui Dumnezeu făcută prin oameni credincioși. Păstorirea lui a coincis, la început, cu perioada persecuțiilor împotriva creștinilor, din partea împăraților romani. Datorită acestui fapt, în timpul împăratului persecutor Liciniu, la începutul secolului al IV-lea, Sf. Nicolae a fost persecutat, aruncat în temniță, și supus la chinuri. Din porunca împăratului Constantin cel Mare (306-337), Sf. Nicolae a fost eliberat din temniță, împreună cu alți credincioși, putând astfel, să își ia în primire lucrarea de arhipăstor al Mirelor Lichiei.

În timpul păstoririi lui, și odată cu încetarea persecuțiilor, au început mai multe frământări în interiorul Bisericii. Astfel, a apărut erezia sau învățătura greșită a lui Arie, care nu credea în dumnezeirea lui Iisus Hristos, socotindu-L doar o creatură a lui Dumnezeu Tatăl, nefiind de aceeași ființă cu El.

În anul 325 a fost convocat primul sinod ecumenic de la Niceea, pentru clarificarea lucrurilor. La acest sinod au participat 318 episcopi, între care s-a aflat și Sf. Nicolae. Prezența sa acolo a fost remarcată de toți cei prezenți, apărând cu putere multă învățătura cea adevărată despre dumnezeirea și deoființimea Fiului lui Dumnezeu cu Tatăl și respingând învățătura greșită a lui Arie.

Întreaga sa viață a fost pătrunsă de duhul slujirii lui Iisus Hristos și al oamenilor, ajutând pe cei săraci, sprijinind pe cei orfani și fiind apărător al văduvelor.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Vindecarea femeii gârbove Duminica a XXVII-a după Rusalii

„Și învăța Iisus într-una din sinagogi sâmbăta. Și iată o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputință și care era gârbovă, de nu putea să se ridice în sus nicidecum; Iar Iisus, văzând-o, a chemat-o și i-a zis: Femeie, ești dezlegată de neputința ta. Și și-a pus mâinile asupra ei, și ea îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu. Iar mai-marele sinagogii, mâniindu-se că Iisus a vindecat-o sâmbăta, răspunzând, zicea mulțimii: Șase zile sunt în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecați-vă, dar nu în ziua sâmbetei! Iar Domnul i-a răspuns și a zis: Fățarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-l adape? Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei? Și zicând El acestea, s-au rușinat toți care erau împotriva Lui, și toată mulțimea se bucura de faptele strălucite săvârșite de El.” (Luca 13, 10-17)

Iubiți frați și surori în Hristos Domnul, pe firul consacrat de Biserica drept-măritoare, șirul duminicilor din postul Nașterii Domnului ne pregătesc, prin textele evanghelice rânduite, pentru deschiderea ieslei sufletelor noastre în care să se nască iar Pruncul Sfânt.

În duminica ce a trecut, am putut descoperi, în dialogul purtat de Mântuitorul Hristos cu dregătorul bogat, că, dincolo de împlinirea rigoristă a poruncilor, mai lipsește ceva. Acel ceva este de fapt Cineva, identificat acolo cu invitația: *Vino și urmează Mie*. Astfel, prin prisma perioadei liturgice în care ne aflăm, înțelegem că poruncile Vechiului Testament se împlinesc în Cel care vine să se nască din Fecioara, în Bethleemul Iudeii.

Pe aceeași cheie de înțelegere se inserează și textul pericopei evanghelice din această duminică.

Descrierea lukanică ne ajută să surprindem, cu ochii minții, ceea ce s-a întâmplat într-o sinagogă, în acea zi de sâmbăta. Axată pe citirea și interpretarea Torei, sinagoga era unul din locurile pe care Dumnezeiescul Învățător le-a folosit, tocmai pentru a-și transmite Mesajul de apropiere a Împărăției Cerurilor. Cu vocea-I caldă, cuvintele Sale

nu erau ca ale fariseilor și cărturarilor. Acestea transmiteau cuvintele vieții veșnice. Tocmai de aceea mulțimile veneau să-L asculte. Printre aceștia se numărau adesea oameni care duceau cu ei neputințe de tot felul, fie trupești, fie sufletești.

Acum, în sinagogă și-a făcut cu greu loc și o femeie gârbovă. Ea purta acest stigmat de optsprezece ani. Câtă durere și câtă jertfă va fi fost în acel biet suflet care-și purta crucea ei cu smerenie, dar și cu nădejde. Tocmai de aceea ea va fi venit neconținut la sinagogă, având conștiința faptului că dincolo de durerea ei trebuia să triumfe credința.

Cu ochiul Său atent, care vedea nu numai cele din afară ale omului, ci și pe cele dinlăuntru sufletelor, Hristos Iisus se oprește din predica Sa și face un gest neobișnuit, dar atât de apropiat și de cald: o cheamă lângă El. Prinsă în vâlul cereștilor cuvinte ea se îndreaptă cu greu dar și cu emoție spre Cel care a Chemat-o. Ajunsă aproape de Cel asupra căruia erau așintiți toți ochii, ea va auzi cuvintele și va simți atingerea vindecătoare a Doctorului trimis ca să *tămăduiască orice boală și orice neputință din popor*.

Continuare în pagina 2
Pr. Filip ALBU

Din sumar

- ▶ A XIII-a Seară duhovnicească la Catedrala Veche
pagina 3, Florin Babău
- ▶ Știri
pagina 4

Pilda luminoasă a Sfântului Ierarh Nicolae

Urmare din pagina 1

Pentru viața sa de credință și iubire curată a fost învrednicit de Dumnezeu cu darul facerii de minuni, atât în timpul vieții, cât și după moarte. Trece din lumea aceasta în Împărăția iubirii lui Hristos în ziua de 6 decembrie a anului 340.

Trăsăturile chipului luminos al Sf. Ierarh Nicolae.

Prima trăsătură pe care o putem vedea în chipul Sf. Nicolae este aceea a mărturisirii și apărării dreptei credințe, așa cum ne spune și troparul său: „Îndreptător credinței și chip al blândețelor... te-a arătat pe tine turmei tale...” Sf. Nicolae a înțeles mereu, că mărturisirea, apărarea și răspândirea credinței celei adevărate este o problemă de viață și de moarte spirituală. Nu orice afirmație religioasă este și credință dreaptă și mântuitoare, ci numai aceea, care este certificată de Biserică, prin Sf. Scriptură și Sf. Tradiție.

Chipul luminat de blândețe al Sf. Nicolae este cel recunoscut atât de cei mici, cât și de cei mari, pentru că Sf. Nicolae a fost nu numai un apărător al adevăratei credințe, ci și un trăitor al ei. Toate Fericirile pe care le-a rostit Mântuitorul în Predica de pe munte, și-au aflat concretizarea lor în persoana și viața Sf. Nicolae: sărăcia cu duhul, smerenia, blândețea, curățenia inimii, facerea de bine, suportarea nedreptăților și a persecuțiilor, bucuriile credinței etc. Toate acestea i-au conturat un chip de lumină și un umanism cuceritor, care îmbie la apropiere și la imitație.

În al treilea rând, virtutea solidarității cu cei sărmani, orfani, cu cei necăjiți și oprimați au făcut din Sf. Nicolae un om al speranței și al bucuriei.

Prăznuirea de fiecare dată a Sf. Nicolae reprezintă pentru Biserică și pentru fiecare credincios un prilej sau o invitație la un pelerinaj interior al reconfortării duhovnicești, la meditație, la reaprindere a flăcării credinței, a iubirii și a nădejdi, într-o lume, care suferă mult de pe urma absenței permanente a acestor valori în sufletele oamenilor. Sf. Nicolae este un însoțitor și un susținător pe acest drum. Chipul lui luminos ne invită la asumarea existențială a credinței noastre și a urmării pildei sale.

Vindecarea femeii gârbove

Urmare din pagina 1

Ce gest frumos! Câtă ușurare, câtă bucurie se va fi citit pe fața acelei biete femei? Nici nu putea fi altfel, după atâta vreme de chin. Îi Va fi sărutat mâinile, ca gest de mulțumire.

Printre figurile pline de uimire ale celor prezenți atunci în sinagogă se întrezărește și o față încrunțată. Era a mai-marelui sinagogii. Orbit de zelul respectării cu acrivie a sabbatului, a zilei de odihnă, invocă prescripția rânduită de Legea lui Moise: de a nu lucra într-o astfel de zi, ca și cum vindecarea minunată a femeii de către Domnul Iisus va fost un lucru obișnuit. Ca și cum minunea era un lucru.

Apelul său era, pe de o parte, o incriminare la adresa lui Iisus, ca să fie mai târziu acuzat că nu ține sâmbăta, iar pe de altă parte, acest gest evocă și îngustimea înțelegerii sale față de acest gest de vindecare

a uneia dintre, probabil, *parohienele* sale. Nu conta bucuria femeii, odată izbăvită de greaua povară, ci era mai importantă *litera* unei legi care-și vedea încheiată misiunea.

Răspunsul-reproș al lui Iisus, față de fățarnicia lor, nu le lasă acelora răgaz decât pentru o rușinare în fața dovezii logice: *Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-l adape? Dar aceasta... nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei?*

Dreptmăritorilor creștini,

Și pentru noi, cei de astăzi, imaginea aceasta descrisă mai sus are relevanță, căci ne ajută să înțelegem ceea ce Nașterea Domnului Hristos aduce ca schimbare în modul nostru de a trăi bucuria credinței în viața aceasta.

Astfel, apropierea lui Hristos, prin întrupare, de firea noastră căzută ne mijlocește izbăvirea

din gârbovirea duhovnicească. Ne ajută să ne îndreptăm, să putem ridica iarăși privirea, ca *antropos*, spre Cerul, ca Tron al lui Dumnezeu, să ajungem adică la asemănarea spre care ne-a zidit El ca și chip. Cu fiecare Sfântă Taină a Bisericii la care luăm parte, putem simți această minune a vindecării noastre.

Mai departe, exemplul Lui ne îndeamnă și pe noi să fim în permanență pregătiți să-i ajutăm pe cei din jurul nostru, trecând peste orice opreliște formalistă care ne ține departe de urmarea lui Hristos. Oare prezența rugătoare a cuiva la căpătâiul unui bolnav, chiar și în timpul Sfintei Liturghii, nu va fi socotită ca jertfă bună în talerul de judecată?

Astfel, să nu pregetăm niciun moment să fim aproapele aproapelui nostru, ca mărturie a schimbării pe care Domnul Hristos a adus-o în noi.

Viața Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei

Sfântul Andrei (din botez Anastasie) Șaguna a fost mitropolit al Ardealului (de origine aromână). S-a născut la 20 decembrie 1808 (1 ianuarie 1809 st. n.) în Mișcolț, în Ungaria și a trecut la Domnul la 16/28 iunie 1873 în Sibiu (înmormântat în Rășinari). Studiile gimnaziale la Mișcolț și Pesta (abs. 1826), superioare – de Filosofie și Drept - la Universitatea din Pesta (1826-1829) și de Teologie la Seminarul ortodox din Vârșeț (1829-1832). După terminarea studiilor teologice, a intrat la mănăstirea sârbească Hopovo, unde a fost tuns în monahism, sub numele Andrei (24 octombrie 1833) și hirotonit ierodiacon (februarie 1834); profesor la Seminarul Teologic din Carloviț și secretar al „Consistoriului arhidiecezan” de acolo (din 1834), ieromonah (29 iunie 1837), protosinghel, „asesor” (consilier) mitropolitan și „administrator” (locțiitor) de egumen la mănăstirile Iazac (1838), apoi la Beșenovo (1841); arhimandrit și egumen la mănăstirile Hopovo (1842), apoi la Covil (1845); după 1842 a funcționat un timp ca profesor la secția română a Seminarului Teologic din Vârșeț și „asesor” al Consistoriului de acolo. La 15/27 iunie 1846 numit „vicar general” al Episcopiei Ardealului, cu sediul la Sibiu; la 2 decembrie 1847 ales episcop (recunoscut la 5 februarie 1848, hirotonit la Carloviț la 18/30 aprilie 1848); la 12/24 decembrie 1864 numit arhiepiscop și mitropolit al reînființatei Mitropolii a Ardealului cu reședința în Sibiu.

Ca episcop, a militat pentru restaurarea vechii Mitropolii a Ardealului, prin numeroase memorii înaintate Curții din Viena, patriarhului ortodox sârb și Congresului național-bisericesc sârb din Carloviț, prin sinoadele eparhiale - formate din clerici și mireni - convocate la Sibiu în 1850, 1860 și 1864. După reînființarea Mitropoliei (1864), cu două eparhii sufragane - la Arad și Caransebeș -, a convocat un Congres național-bisericesc al românilor ortodocși din întreaga Mitropolie, la Sibiu (septembrie-octombrie 1868), care a aprobat Statutul Organic al Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania (sanționat de autoritatea de stat la 28 mai 1869), după care s-a condus Biserica Ortodoxă din Transilvania și Banat până în 1925. Principiile fundamentale ale acestui statut – autonomia față de stat și sinodalitatea, adică participarea laicilor (2/3) alături de clerici (1 / 3) la conducerea treburilor bisericesti - au stat la baza Statutului de organizare a întregii Biserici Ortodoxe Române din 1925 și a celui din 1948.

Pe tărâm cultural, a organizat învățământul primar și mediu ortodox românesc din Transilvania, punându-l sub îndrumarea Bisericii; preoții parohi erau directori ai școlii „poporale” din parohia lor, protopopii „inspectori” ai școlilor din „tractul” lor, iar episcopul (sau arhiepiscopul), „inspector suprem” al școlilor din întreaga eparhie, principii înscrise și în Statutul Organic. La sfârșitul păstoririi sale, în Arhiepisco-

pia Sibiului existau aproximativ 800 de școli „poporale”, un gimnaziu cu 8 clase la Brașov (înființat în 1850), o școală reală-comercială (din 1869) la Brașov, un gimnaziu cu 4 clase la Brad (din 1868). La îndemnul lui s-au tipărit peste 25 de manuale școlare, unele în mai multe ediții (de Sava Popovici Barcianu, Ioan Popescu, Zaharia Boiu ș.a). La Sibiu cursurile de teologie au fost ridicate de la 6 luni la un an (1846), iar în 1853 a înființat un Institut teologic-pedagogic cu două secții: teologică (doi, apoi trei ani de studii) și pedagogică (doi, apoi trei ani de studii), cumpărând câteva case pentru nevoile școlii și internatului, pentru studenții teologi și preoți a tipărit un număr însemnat de manuale didactice, lucrate de el însuși sau de profesorii Institutului; a trimis numeroși tineri la studii de specializare la Universitățile din Austria și Germania, cu burse oferite din fondurile și fundațiile create de el. A avut un rol decisiv la întemeierea și organizarea „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” (Astea), fund primul ei președinte (1861-1866); a inițiat ziarul „Telegraful Român” (ianuarie 1853), care apare până azi.

Ca „om politic”, a îndeplinit un rol de seamă în perioada 1848-1849: președinte al Adunării Naționale românești de pe Câmpia Libertății de la Blaj din 3 / 1 5 mai 1848, delegat de Adunare să prezinte revendicările românești împăratului Austriei, la Innsbruck și Viena, apoi Guvernului din Pesta. În anii următori - fie

singur, fie cu alți delegați ai românilor - a prezentat în mai multe rânduri memorii către împărat, cu doleanțele națiunii române; după 1860 a fost membru în Senatul imperial din Viena, între 1863-1865 deputat în Dieta Transilvaniei, copreședinte al Conferinței naționale-politice a românilor (1861) și al Congresului național al românilor (1863), ambele la Sibiu; după crearea statului dualist austro-ungar (1867), a fost mentorul direcției „activismului” în viața politică a românilor transilvăneni. Îndrumător și sprijinitor al preoțimii și al credincioșilor, ctitor al bisericii din Gușterița, lângă Sibiu; membru de onoare al Societății Academice Române (1871), președinte de onoare al Societății „Transilvania” din București.

(sursa: doxologia.ro)

A XIII-a Seară duhovnicească la Catedrala Veche

Vineri, 26 noiembrie, de la ora 18, a avut loc cea de-a XIII-a ediție din seria de conferințe lunare, denumite „Serile duhovnicești de la Catedrala Veche”. Părintele prof. univ. dr. Ioan Tulcan a prezentat tema „Importanța teologică și duhovnicească a Postului Nașterii Domnului”. Părintele Ioan Tulcan este preot la Parohia ortodoxă Arad-Centru din anul 1988, între anii 1990-2014 fiind preot paroh. De asemenea, este cadru didactic al Facultății de Teologie „Ilarion Felea” din Arad de peste 25 de ani. Dânsul este și președintele Asociației parohiale „Calea Mântuirii”, care a inițiat aceasta serie de conferințe lunare, începând din 2015.

Părintele Ioan Tulcan a prezentat celor prezenți importanța Postului Nașterii Domnului, atât dintr-o abordare teologică, cât și dintr-una duhovnicească. Din primele secole ale Bisericii creștine, s-a avut în vedere pregătirea deosebită a credincioșilor pentru marele praznic al Nașterii Domnului. Cele dintâi mărturii sau documente despre existența acestui post provin din secolele IV-V, de la Ferici-

tu Augustin și de la episcopul Leon cel Mare al Romei. Postul Crăciunului ne învață pe noi, creștinii, că sărbătoarea Nașterii Domnului înseamnă împlinirea profețiilor mesianice și că iubirea veșnică a lui Dumnezeu a culminat în istorie prin strălucirea cu putere deasupra peșterii Betleemului.

Durata celor 40 de zile ale acestui post ne aduce aminte de postul ținut de Moise, ca pregătire, pentru a primi de la Dumnezeu Tablele Legii pe Muntele Sinai. Pornind de la semnificația postului ținut de

Moise, tot așa și creștinii pot ieși din vederea primirii în sufletele lor a Cuvântului lui Dumnezeu, Cel Care Se face Om, prin lucrarea Duhului Sfânt și din Fecioara Maria.

De asemenea Postul Nașterii Domnului ne mai pune în lumină pedagogia dumnezeiască manifestată în întreaga Lege a Vechiului Testament, precum și în întreaga creație, așa cum subliniază și Sfântul Apostol Pavel, când spune: „Legea ne-a fost pedagog (calauză) spre Hristos, ca să ne îndreptăm prin credință” (Galateni 3, 24).

Importanța duhovnicească reiese din roadele dobândite de credincioși, prin trăirea cu folos a acestui post, care să-i ajute la urcușul duhovnicesc spre mântuire. Postul Nașterii Domnului evidențiază faptul, că purtarea de grijă a lui Dumnezeu este o realitate în întreaga istorie a omenirii, conducând-o pe aceasta, cu iubire și înțelepciune, spre a ajunge la împlinirea destinului sau a menirii sale, atât în ceea ce privește rostul ei în lumea aceasta, cât și în ceea ce privește destinul ei eshatologic, veșnic.

Acest Post, are în vedere arătarea treptată a iubirii veșnice a lui Dumnezeu în istorie; la început, mai puțin clar, dar, treptat, din ce în ce mai clar, pentru ca aceasta să strălucească cu putere deasupra peșterii Betleemului, unde s-a născut în iesle Pruncului Iisus.

Postului Crăciunului are darul de a spori motivația interioară a fiecărui om, deschis spre o viață autentic creștină. Intrarea în atmosfera luminoasă și plină de speranță a acestui Post, ne scoate din monotonia cotidiană a lumii și din vacarmul ei, pentru a asculta în conștiință glasul Celui Care din iubire negrăită față de lume a venit în ea, ca să o mântuiască, ridicând-o de sub puterea răului și a întinericului, la lumina iubirii și a vieții veșnice.

La sfârșitul prelegerii, s-a inițiat, ca de obicei, un dialog cu credincioșii prezenți, care au pus mai multe întrebări referitoare la cele prezentate și au cerut sfaturi pentru parcurgerea cu folos duhovnicesc a postului Nașterii Domnului în care ne aflăm.

Florin BABĂU

Mulți oameni caută fericirea pe acest pământ, însă ea, nu vine de nicăieri unori, unii oamenii cred că fericirea este atunci când ai o familie sau când ești singur, sau când ai o carieră bună sau o plăcere duce la fericire, însă pentru cei ce cred în Dumnezeu fericirea este de a împlini poruncile lui Dumnezeu, de a acționa conform virtuților, pentru că toate sunt deșertăciune, iar plăcerile exterioare pot fi distruse de întorsături ale vieții, asemenea lui Iov, un sfânt fericit dar și nefericit al Vechiului Testament: „Când speram la fericire, a apărut nenorocirea. Mă așteptam la lumină(...), a sosit umbra.” (Iov 30, 26).

Fericirea paradisiacă a fost pierdută pe pământ, Eva a mâncat din pomul Cunoștinței binelui și al răului, la fel și Adam și de aici a început durerea, suferința, nefericirea, însă azi fericiți sunt cei ce plâng prizoniți fiind, cei ce însetează de dreptate, cei ce flămânez după dreptate, cei curați cu inima, cei blânzi, cei care fac pace, cei ce ascultă cuvântul Lui Dumnezeu și îl păzesc pe el, căci ei vor avea deplină fericire în Împărăția lui Dumnezeu, de a trăi, de a gusta din dragostea nesfârșită a lui Dumnezeu, și vom avea toți fericirea, de a ne reîntâlni cu cei pe care i-am iubit și ne-au iubit.

Sfântul Ciprian își exprimă dorința și are convingerea că va regăsi ființele iubite în lumea de dincolo: „De ce să nu ne grăbim și să nu alergăm pentru a ne vedea patria și pentru a ne saluta strămoșii? Acolo ne așteaptă în număr mare cei care ne-au fost dragi. Suntem doriți de o mulțime de rude, de frați și de copii. Instalați în siguranță, ei au grijă acum de mântuirea noastră.” Sfântul Ambrozio al Mediolanului la moartea fratelui său scrie: „Fratele meu, ce altă consolare îmi rămâne dacă nu speranța că te voi întâlni curând? Fie ca despărțirea noastră, prin plecarea ta, să nu fie lungă, iar prin rugăciunile tale, fă-l să vină cât mai degrabă lângă tine pe cel care te regretă amar.” Credința în reîntâlnirea din lumea cealaltă se regăsește și într-

o rugăciune a aceluiași Sfânt Ambrozio: „Doamne nu mă despărți după moarte de cei care mi-au fost dragi!” Și sunt foarte multe citate de acest fel, chiar și în Biserica de Apus găsim această convingere. De pildă Tereza din Avila fiind în extaz și trăind experiența paradisiului afirmă: „Primele persoane pe care le-am văzut au fost tatăl meu și mama mea.” Iar cei care se reîntâlnesc în cer, au găsit fericirea deplină și eternă și acest paradiso poartă coroana virtuților: iubirea. În ciuda tuturor greutăților de pe pământ, Dumnezeu ne cheamă la fericire.

Deci și prin urmare viața credinciosului nu este plăcere, ci fericirea de a face voia lui Dumnezeu, aici pe pământ, căci în lumea de dincolo noi nu ne putem imagina exact ce este fericirea căci Sfântul Apostol spune: „cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El” este paradiso care va urma după Judecata Universală, și nu în locul de așteptare a învierii, acolo unde Iisus îl duce pe „tâlharul cel bun”: „Astăzi vei fi cu mine în rai” (Luca 24.43). Iisus este cel care, ne conduce pe toți la lumina învierii, la viața veșnică în paradiso lui Dumnezeu.

Dacă noi dorim fericirea veșnică, atunci trebuie să credem în Dumnezeu, deoarece Împărăția Cerurilor nu poate fi descrisă, așa cum nici un copil când se naște, nu poate descrie cum a fost nașterea lui. Dacă paradiso pierdut era o grădină încântătoare plină de flori și vegetație superbă, paradiso mai apare ca o veșnicie într-o grădină a deliciilor.

Sfântul Ciprian spunea că: „Locul lui Hristos, locul de grație” este înfățișat ca „un pământ îmbelșugat pe ale cărui câmpii înverzite cresc plante hrănitoare și care păstrează neatinsse florile parfumate.”

Minunatul mozaic al Sfântului Apolinarie, de la Ravenna, datând din sec. al VI-

Deliciul etern

lea, e o mărturie a unei concepții similare: sub o cruce simbolizând Schimbarea la Față, se vede întinsă o câmpie înverzită, cu arbori impunători, cu ierburi înalte, flori, păsări albe și oi. Este cea mai mare câmpie edenică a artei creștine ce reprezintă în mod evident lumea de dincolo, cu oițele simbolizându-i pe cei aleși. Această transpunere în pictură a paradisiului este în sine un act de credință.

Apocalipsa descrie paradiso ca o cetate, cap.21: „Și am văzut în cetatea sfântă, Noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei.(...)”

Având slava lui Dumnezeu, Lumina ei era asemenea cu cea a pietrei de mare preț, ca piatra de iaspis, limpede cum e cristalul și avea zid mare și înalt(...) Și zidăria zidului este de iaspis(...) Temeliile zidului cetății sunt împodobite cu tot felul de pietre prețioase. „În această nouă cetate a Ierusalimului, moarte nu va mai fi nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi.”

Imaginea raiului ne duce cu gândul la îngerii buni care cântă armonios, cântece de slavă lui Dumnezeu. De pildă un tablou flamand, de la sfârșitul secolului al XV-lea sau începutul secolului al XVI-lea înfățișează acest lucru: o reprezintă pe Maria ca regină a cerurilor, cu Iisus-copil, pe genunchi și înconjurată de o orchestră de îngeri.

De asemenea un vitraliu al Catedralei din Sens, are pictată o adevărată orchestră simfonică: în jur de șazeci de îngeri muzicanți.

Un elev al lui Leonardo da Vinci, în biserica din Saronno, Lombardia a pictat vreo două sute patruzeci de îngeri cântăreți, muzicanți. Biserica prin pictură oferă privirii o imensă aspirație la fericirea Ierusalimului ceresc. Bolțile bisericilor sunt pline de această imagine cerească a îngerilor din ceruri.

Dar nu toți oamenii vor avea parte de fericirea veșnică căci: „Mulți chemați, puțini aleși”, Dumnezeu va judeca în funcție de comportamentul față de aproapele nostru. A te pregăti pentru viața veșnică înseamnă și a avea dispreț pentru lucrurile pământești, înseamnă a alina bolile și suferințele, a avea devotament și grijă față de cei săraci, singuri, față de cei suferinzi, față de cei sperați, marginalizați, față de cei fără adăpost, față de cei din închisori etc. Un canon al Bisericii spune spre exemplu că fiecare creștin are datoria în fiecare duminică să viziteze un bolnav. În pilda Judecării de Apoi, Matei 25,31-46, vedem că Iisus nu le cere creștinilor cunoștințe teologice ci acte de iubire: „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, și toți îngerii cu El, atunci va ședea pe tronul slavei Sale. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvântați Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și Mi-ați dat să beau, străin am fost și Mi-ați primit, gol am fost și Mi-ați îmbrăcat, bolnav am fost și Mi-ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la Mine(...) Atunci va zice și celor de-a stânga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui.(...) Adevărat zic vouă: Întrucât nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut. Și vor merge aceștia la osândă veșnică, iar dreptii la viață veșnică.”

Fericirea absolută înseamnă deci a-L vedea pe Dumnezeu și pe cei pe care i-am iubit. „Dumnezeu este iubire.” spune Sfântul Ioan Evanghelistul, deci paradiso este iubire.

Prof. Amalia STANA

ȘTIRI

**IPS Timotei Seviciu,
de 7 ani Arhiepiscopul Aradului**

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, aniversează luni, 28 noiembrie 2016, 7 ani de la ridicarea în demnitatea de Arhiepiscop al Aradului. Cu acest prilej, Patriarhul României i-a adresat un mesaj de felicitare.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei s-a născut la 4 iunie 1936 în Timișoara. A studiat la Liceul Diaconovici Loga din Timișoara (1946-1953), la Institutul Teologic Universitar din București (1953-1957). Doctor în teologie din 1972; studii de specializare la Facultatea de Teologie Protestantă din Neuchâtel (1967), Institutul Ecumenic de la Bossey (1967-1968) și la Facultatea de Teologie din Fribourg (1971-1972).

Profesor la Seminarul Teologic din Caransebeș (1960-1961), secretar eparhial la Arad (1961-1962) și Timișoara (1962-1968); vicar administrativ al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului (1968-1975),

în paralel diacon, în 1961, preot, în 1968; tuns în monahism la Mănăstirea Hodoș-Bodrog în 1969, sub numele Timotei, și hirotosit arhimandrit în 1970.

În data de 15 decembrie 1975 a fost ales Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului, cu titlul Lugojanul, iar la 30 septembrie 1984, a fost ales Episcop al Aradului (însăunat la 2 decembrie 1984). În anul 2009, în 28 noiembrie, a fost ridicat la demnitatea de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Aradului.

Slujire arhierescă în Parohia Micalaca Nouă – Pasaj

În Duminica a 30-a după Rusalii, 27 noiembrie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, a Parohiei Micalaca Nouă – Pasaj, din Municipiul Arad, înconjurat de soborul slujitorilor acestei parohii, precum și arhid. Tiberiu Ardelean și diac. Lucian Baba, în prezența unui număr mare de credincioși.

Cuvântul de învățătură a fost pus sub titlul „Împliniri și neîmpliniri” (cf. citirilor scripturistice ale zilei: Col. 3; Luca 11), arătând că omul ca ființă mărginită în sinceritatea cugetului, constată adesea propria neputință de a împlini toate cele ce își propune. Mai multe sunt neîmplinirile decât împlinirile, desigur în sfera binelui, căci pentru aceasta există. Mai totdeauna se înscrie și o lipsă, cum de altfel relevă și citirile duminicale. Realizările atât pe planul material cât și pe cel spiritual sunt într-o reciprocitate, ființa umană însăși constituind o unitate. Îndemnul apostolului zilei este în sensul întrajutorării. Evanghelia în continuare dă înțelegerea faptului că bogăția pământească poate ajuta la înaintarea duhovnicească și că mai ales la începutul vieții

creștinul trebuie să găsească echilibrul dorit de propria-i ființă spre dobândirea veșniciei. Reușita, desigur că e în voia lui Dumnezeu, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

În cadrul Sfintei Liturghii, Chiriarhul a hirotont întru diacon pe tânărul Teodor-Călin Baba, pe seama Parohiei Șiștarovăț, Protopopiatul Lipova.

În numele preoților și credincioșilor parohiei, părintele paroh Marian Neagoe i-a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru prezența și slujirea în mijlocul acestei comunități parohiale.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro

AGENȚIA DE PELERINAJE BASILICA TRAVEL

Pelerinaj în Episcopia Caransebeșului 17 septembrie; 29 octombrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj nou în Episcopia Caransebeșului, cu plecare din Arad, în care aveți prilejul să vă închinați în Catedrala Mitropolitană din Timișoara, Catedrala "Schimbarea la Față" din Reșița și Catedrala episcopală din Caransebeș.

TARIF: 55 LEI

Pelerinaj la Mănăstirea Iz buc 4 septembrie; 9 octombrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj la Mănăstirea Iz buc, cea mai veche mănăstire din Ardeal, cu plecare din Arad. În acest pelerinaj aveți prilejul să participați la Sfânta Liturghie și să vă închinați la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea Iz buc.

TARIF: 50 LEI

Pelerinaj social în Țara Sfântă - plecare din Cluj - 6 - 10 octombrie; 3 - 7 noiembrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Țara Sfântă, cu închinare în Ierusalim - Sfântul Mormânt, Calea Crucii, Golgota, Grădina Ghetsimani; Nazareth - biserica unde Sfânta Fecioară Maria a primit Buna Vestire; Hozeva - moaștele Sfântului Ioan Iacob Românul; Betleem - Biserica Nașterii Domnului, precum și în alte minunate locuri.

TARIF: 495 EURO

Pelerinaj la mormântul Părintelui Arsenie Boca 10 septembrie; 24 septembrie; 8 octombrie; 22 octombrie; 5 noiembrie; 26 noiembrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj nou la mormântul părintelui Arsenie Boca, cu plecare din Arad. Mormântul părintelui Arsenie Boca se află la Mănăstirea Prislop, ce a fost ctitorită de Sfântul Nicodim de la Tismana în a doua jumătate a secolului al XIV-lea.

TARIF: 60 LEI

Pelerinaj la Mănăstirea Lainici 3 septembrie; 15 octombrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj nou la Mănăstirea Lainici cu plecare din Arad. Mănăstirea Lainici este sihastria unde a viețuit Sfântul Cuvios Irodion, duhovnicul Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, închinare la moaștele Sfântului Irodion și la icoana Maicii Domnului Grabnic Ascultătoare.

TARIF: 85 LEI

Pelerinaj în Israel de Crăciun - plecare din Cluj - 20 - 27 decembrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la Marele Praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos în Biserica Nașterii din Betleem. Printre celelate obiective, menționăm: Câmpul Păstorilor, Grota Laptelui, Muntele Tabor, râul Iordan, Ierusalim - cu Biserica Sfintei Învieri, Golgota, Sfântul Mormânt, locul unde s-a aflat Sfânta Cruce, Grădina Ghetsimani și Muntele Sion.

TARIF: 595 EURO

Pelerinaj în Țara Sfântă cazare la hoteluri 18 - 24 octombrie; 4 - 10 noiembrie; 14 - 20 noiembrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Țara Sfântă, cu cazare la hoteluri. Printre locurile în care ne vom închina, menționăm: Muntele Tabor, râul Iordan, participare la Sfânta Liturghie la Biserica românească de la Ierusalim, Biserica ortodoxă a Nașterii Domnului din Betleem, Drumul Crucii, Sfântul Mormânt și Biserica Învierii, Golgota.

TARIF: 695 EURO

Pelerinaj în Israel și Peninsula Sinai 19 - 25 octombrie; 07 - 13 noiembrie 2016

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Țara Sfântă și Peninsula Sinai de 7 zile, cu trecere pe la cele mai importante obiective: Lod, Muntele Tabor, Mănăstirea Sfânta Ecaterina, Ierusalim, Drumul Crucii, Golgota, Sfântul Mormânt și Biserica Învierii, Hozeva, râul Iordan, Biserica ortodoxă a Nașterii Domnului din Betleem și Biserica Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul.

TARIF: 730 EURO

ARAD - CENTRUL „SFÂNTUL APOSTOL ANDREI”:
B-dul Revoluției, Nr. 30, Tel./ Fax: +40257.466.784,
Email: arad@basilicatravel.ro. Program: 09.00-17.00

REȘIȚA - CENTRUL „SF. AP. PETRU ȘI PAVEL”:
Str. Republicii, Nr. 1, Tel/Fax: +40255.255.135.
Email: resita@basilicatravel.ro. Program: 09.00 - 17.00

BUCUREȘTI - BASILICA TRAVEL: Str. Doamnei, Nr. 20,
Tel/Fax: +4021.316.35.03, Mobil: 0741.260.424,
Email: office@basilicatrave1.ro. Program: 09.00-17.00

www.pelerinaj.ro, www.basilicatravel.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:
Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.